ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱԺՈՂՈՎ

ՕՐԱՏՈՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱԺՈՂՈՎ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱԺՈՂՈՎ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱԺՈՂՈՎ

ՕՐԱՏՈՒ

ՆԱՄԱԿ ԻՄ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ

«Նոր Դար» թ. № 187 ում «Հնդկաստանի ֆինանսական դրության մասին» հոդվածում կարդում ենք հետևյալ տողերը.

«Ինչպես հայտնի է, Հնդկաստանի ֆինանսական դրությունը վերջին տարիներում շատ ծանր է եղել, և ամենքը կարծում էին, թե Հնդկաստանի ֆինանսական դրությունը ավելի լավ կդառնա, երբ Հնդկաստանի դրամական միավորը ոսկի դառնա։ Սակայն ոսկու ստանդարտի մտցնելուց հետո Հնդկաստանի ֆինանսական դրությունը ավելի վատացավ, և հիմա Հնդկաստանի ֆինանսական դրությունը ավելի ծանր է, քան երբևէ։ Հնդկաստանի ֆինանսական դրության այդ վատթարացման պատճառը այն է, որ Հնդկաստանի արտահանությունը ներմուծությունից ավելի քիչ է աճում։ Հնդկաստանի արտահանությունը 1861 թ. հասնում էր 78 միլիոն ռուբլու, իսկ ներմուծությունը՝ 52 միլիոն ռուբլու։ 1850 թ. Հնդկաստանի արտահանությունը հասնում էր 30 միլիոն ռուբլու, իսկ ներմուծությունը՝ 20 միլիոն ռուբլու։ Հնդկաստանի արտահանության աճման հետ միասին աճում է նաև ներմուծությունը, և ներմուծության աճման հետ միասին աճում է նաև արտահանությունը

Թագավոր է, որ Դ. Պողոսյան ծանոթ է նրան, որ նա ինքնուս մարդ է, որ նա ինքն է ամեն ինչ սովորել, որ նա ինքն է ամեն ինչ հասել, որ նա ինքն է ամեն ինչ ստեղծել։

***

Դ. Պողոսյանի ինքնակենսագրությունը հետաքրքրական է նաև նրանով, որ նա ինքնուրույն ուսումնասիրել է ֆրանսերեն, անգլերեն, գերմաներեն, իտալերեն, իսպաներեն, պորտուգալերեն, հունարեն, լատիներեն, արաբերեն, պարսկերեն, թուրքերեն, հայերեն, վրացերեն, ռուսերեն, եբրայերեն, չինարեն, ճապոներեն, հնդկերեն, սանսկրիտ, ասորերեն, եգիպտերեն, ասորերեն, ասորերեն, ասոր

— Պեկինից «Temps»-ին հաղորդում են թէ Լի Հունգ Չանգը գեներալ Ինգին ուղարկել է Սինանֆու, որ կայսրից հրաման առնի ապստամբների պարագլուխներին մահուան դատապարտելու համար։ Այդ հրամանն անհրաժեշտ, է, ի նկատի ունենալով այն հանգամանքը, որ Հարաւային Չինաստանում սաստկանում է յեղափոխական շարժումը։

—Չանքհայից ստացուած տեղեկութիւնների հիման վրայ, Լոնդոնից հաղորդում են, թէ Նանձէի չրջանի փոխարքաներն ու նահանգապետներն այրի կայսրուհուց ստացել են հետեւեալ պատասխանն իրենց մատուցած ուղերձին. «Ի պատասխանի ձեր ուղերձին, որով պահանջում էք օրինակելի պատիժ տալ պրինց Թուանին, Չվանգին և միւսներին, առաջարկում ենք ձեզ անյապաղ յայտնել, թէ ինչպիսի պատիժ էք դուք յարմար համարում»։ Ըստ չինական սովորութիւնների, երկիրը կործանման մատնած և մայրաքաղաքն օտարներին յանձնող մինիստրները պէտք է ենթարկուեն դանդաղ (?) մահուան, նրանց կայքը պիտի գրաւուի յարքունիս և նրանց ընտանիքի անդամները հասարակ քաղաքացիներ պէտք է դառնան։

ՀԵՌԱԳՐՆԵՐ

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԴ, 20 հոկտեմբերի.—Հոկտեմբերի 20 ին, Կայսր Ալէքսանդր ՊԻի մահուան օրը, Պետրոս Պողոսի տաճարում հոգեհանգիստ կատարուեց։

«Правит. Вѣст.»-ը հաղորդում է. «Չինական կանոնաւոր զօրքերը, մօտ 3,000 հոգի, Մա գեներալի հրամանատարութեան տակ, գտնւում են Պաօտինֆուից հարաւ-արեւելք Չեանչժօու քաղաքում և շրջականերն ազատում են բոկսըրներից։ Դեն. Եուանչիքայը 3,000 զօրքով գտնւում է Չգեժօուի մօտ և նոյնպէս ոչնչացնում է բոքսըրների խմբերը։ Երկու գեներալներն էլ մտադիր են գնալ նաև Պաօտինֆու ճանապարհը բոքսըրներից մաքրելու համար։ Առհասարակ Պաօտինֆուի հարաւային կողմը և Չանսիի գաւառում չինական մի քանի զօրքեր են չարժւում, ոչնչացնելով ապստամբների վերջին մնացորդները»։

ՊԵԿԻՆ.—Սիլին հասած ֆրանսիական զօրքը գրաւեց կայսրուհու դամբարանը։ գերմանական, իտալական և անգլիական զօրքերը հասան յետոյ և գրաւեցին միւս դամբարանները։ Պաօտինֆուից այժմ ստացուած հեռագիրը ոչ մի կողմի մասին չի հաղորդում։

ԿԱՊՉՏԱԴ.—Ռոբերտսն Անգլիա է մեկնում նոյեմբերի 7-ին։ Հաղորդում են, որ բոէրները գրաւել են Կոֆֆիֆոնտենը։

ՉԱՆՔՀԱՅ.—Սինանֆուից պաշտօնապէս հեռագրում են, որ պրինց Թուանը, բուդդայական արեղայի շոր հագած, փախել է Մոնղոլիա և մտադիր է միանալ լամաների հետ։—Հոկտ. 16-ին արգելքալ քաղաքամասի կողմից հրազէն պարպեցին ամերիկեան երկու սպայի վրայ. երկուսն էլ անվնաս են, հրազէն պարպողները փախան։ Ըստ չինական տեղեկութիւնների, Լիւկունի և Չժանչժիդուան կայսրին տուած մի յուշագրի մէջ խնդրել են «Մեծ բռունցքին» ազակցող պրինցներին և մինիստրներին պատժելու հրաման տալ, ապա թէ ոչ կայսրութեան գոյութեանը լուրջ վտանգ է սպառնում. Նրանք աւելացրել են, որ օտարերկրեայ զօրքերը, հաւանաբար, առաջ են չարժւում դէպի Չժինդին։ Այնուհետև հաղորդում են, որ Չենն հրաման է տրուած գնալու Պեկին։

ԹԵՒՆՉԻՆ. — Պաօտինֆուից դէպի հիւսիս-արեւմուտք դաշնակիցները ընդհարում են ունեցել «Մեծ-բռունցքի» հետ, որը կորցրել է 21 հոգի։

ՊԵԿԻՆ.—Դեսպանները չարունակում են քննել Չինաստանին անելիք առաջարկները։ Ֆրանսիական առաջարկները վերջնականապէս ընդունուած են։ Որովհետև անհրաժեշտ է կառավարութիւնների միջև համաձայնութիւն կայացնել, այդ պատճառով վերջնական յայտագիրը Չինաստանին կըյայտնուի մի քանի չաբաթից յետոյ միայն։ Դաշնակից զօրքերը չարունակում են երկրից քշել «Մեծ բռունցքներին»։ Ֆրանսիական զօրքը դիմադրութեան հանդիպեց Սեաչժանում, Պաօտինֆուից դէպի հարաւ. նրանից մէկն սպանուեց և 12 ը վիրաւորուեցին։ Ֆրանս գերմանական մի զօրախումբ գնաց Սիլինի վրայ դէպի կայսերական գերեզմանները և, ինչպէս լսւում է, դիմադրութեան է հանդիպել այնտեղ։—Պաօտինֆուի մեծ քարտուղարին, թաթար նահանգապետին և չինական մի գնդապետի միջազգային յանձնաժողովը դատապարտեց մահուան պատժի, որը չուտով կիրագործուի։

ԹԵՒՆՉԻՆ, 21 հոկտեմբերի. — Երեկ մեծ թուով ֆրանսիական սպաներ եանձէում նստեցին մի արտակարգ գնացքի վագոն, որը նշանակուած էր ամերիկեան 14-րդ գունդը Տոնկու փոխադրելու համար, և հրաժարուեցին այնտեղից դուրս գալ։ Գեներալ Պէյեթը կանչեց ամերիկացիներին և ուժով հեռացրեց ֆրանսիացիներին. վերջիններս ներողութիւն են պահանջում զայրացած։

ՊԵԿԻՆ. — Առաւօտեան դեսպանների նիստ կայացաւ։ Ասում են, որ որոշուած են մի համաձայնութեան մանրամասնութիւնները, որին հիմք են ծառայած ֆրանսիական և գերմանական յայտագիրները, սակայն փոփոխութիւններով։ Բոլոր դեսպանների մէջն համերաշխութիւն է տիրում։ Բանակցութիւններն սկսելու հնարաւորութիւն ունենալու համար մնում է գտնել միասին անելիք պահանջների այնպիսի մի ձև, որին հաւանութիւն տային բոլոր կառավարութիւնները։

ՊԱՕՏԻՆՖՈՒ.—Իտալական զօրքը փոխարինեց բրիտանական հեծելազօրին, որն ուղարկուած է իբրև պատժական արշաւազօրք։ Մի քանի գիւղ այրուած է և շատ «Մեծ բռունցքներ» սպանուած են։ Բրիտանական հեծելազօրի խուզարկու պահակախումբը հասել է Իչժօու, դիմադրութեան չհանդիպելով։ Գերմանական զօրքը միացել է նրա հետ կայսերական արևելեան դամբանարանների մօտ։ Միջազգային յանձնաժողովը մտադիր է դատապարտել գաւառական դատաւոր Տինհանին, բերդապետ Վան-Չանգին, գեներալ Կիւլին և ուրիշ երկու պաշտօնեայի։ Ռիչարդսոնը Լանֆանի վրայով բրիտանական զօրքով սպասւում էր հոկտեմբերի 15-ին։ Գերմանացիները կըմնան այստեղ ձմեռը։ Կարգադրուած է վաղը քարուքանդ անել առանձնապէս սրբազան համարուող տաճարը։

ՄԱԴՐԻԴ.—Մարկիզ Պէրալթոյի և Կասասոլիի մօտ կատարուած խուզարկութիւններից յետոյ, կարլիստների բոլոր կլուբները փակուած են. բռնուած են դոկումենտներ, որոնք ապացուցանում են, որ կարլիստների ընդարձակ գաւառներում բազմաթիւ յայտնի կարլիստներ են ձերբակալուած։

ԵԱԼԹԱ. — Արդարադատութեան մինիստրն երեկ ժամանեց այստեղ։

ԵԱԼԹԱ.—Այսօր, Կայսր Ալէքսանդր III ի վեցերորդ տարելիցի օրը, Լիւադիայի պարլամենտական եկեղեցում ու Մեծ տաճարում և Եալթայի բոլոր եկեղեցիներում հոգեհանգիստներ կատարուեցան։

ԲԵՐԼԻՆ, 22 հոկտեմբերի.—Վալդերզեէն Պեկինից հաղորդում է, որ Նորմանի զօրքը Տատիսոյն գրաւելուց յետոյ, երկրորդ գնդի երկրորդ գումարտակը և անգլիական սապէօրները մայոր Փերսոների հրամանատարութեամբ և գեներալ ֆոն-Հայլի ու ֆլիգել-ադիւտանտ ֆոն-Բենի ուղեկցութեամբ առաջ չարժուեցին դէպի Չենկինկուէն. հոկտեմբերի 13 ին Մեծ պարսպի մօտ նրանք դիմադրութեան հանդիպեցին և տաք կռուից յետոյ չաւրմով վերցրին դռները, որի միջոցին խլեցին հինգ թնդանօթ. թշնամին կորցրեց 50 սպանուած. նրա թիւը մօտ հազար էր. մայոր Փերսոները և վեց զինուոր վիրաւորուած են, մէկն սպանուած է։ Զօրքերը կռւում էին շատ լաւ։ Գերմանական զրօչակը ծածանւում է չինական Մեծ պարսպի վրայ։

ՉԱՆՔՀԱՅ.— Այստեղի ճապոնական գաղութը տօնեց ձափոնիայի կայսրի ծննդեան տարեդարձը. չինական իշխանութիւնները մասնակցում էին հանդէսին. տօնական թափօրը եղաւ, որին մասնակցում էին օտարերկրեայ ներկայացուցիչները, Չանքհայի թաղթայը և ուրիշ նշանաւոր անձեր։ Ձաչի ժամանակ թաղթայն առաջարկեց ճապոնական կայսրի կենացը, որին այստեղի ճապոնական ընդհանուր հիւպատոսը պատասխանեց առաջարկելով չինաց կայսրի կենացը։ Ընդհանուր հիւպատոսն իր ճառի մէջ յատնանիշ արաւ այն հանգամանքը, որ չինաց կայսրը ներկայումս գտնւում է իր մայրաքաղաքից հեռու, և յոյս յայտնեց, որ նա, հետեւելով բարեկամ ազգերի խորհրդին, չուտով կվերադառնայ Պեկին, որն, անտարակոյս, համապատասխանում է նաև իր ժողովրդի ցանկութիւններին։ Ուշադրութիւն էր դարձուած այն բանի վրայ, որ բաժակաճառերի մէջ չէր յիշւում այրի կայսրուհու անունը։

ԼՈՆԴՈՆ.—Գեն. Կեմպբելի հեռագրի մէջ ասուած է. «Հոկտ. 18-ին հասայ Ռանչու. Պաօտինֆուից հեռանալով, մի չրջան կատարեցի, քարուքանդ արի «Մեծ բռունցքների» չորս զօրեղ ամրութիւններ և ոչնչացրի բաւականաչափ զէնքերի ու ռազմամթերքի պաշարներ»։ Նա բռնել է մեծ քանակութեամբ բռնաւորուած ջորիներ։ Հետապնդութեան դէպքեր չեն եղել։

Դեսի երկաթուղեամբ առաջացող զօրքի հրամանատար գնդապետ Ռեթիլլիկը Յանպէյֆոյի մօտ վերցրել է չինական պատերազմական ինն նաւակ։

ԼՈՆԴՈՆ.—Հեռագրում են, թէ Պաօչինֆուում թողնուած վիրաւոր բոէրները Բարաւօին հաղորդել են, որ հոկտեմբերի 15-ի կռւի մէջ բոէրներից սպանուել, վիրաւորուել և անհետ կորել են 140 հոգի։ Պեչեթը հոկտ. 19-ին Ռուստենբուրգի մօտ յարձակում գործեց բոէրների մի զօրախմբի վրայ, որը Վաալ գետի հիւսիսային կողմից գնում էր Դևէտի հետ միանալու։ Թշնամին դուրս մղուեց զօրեղ դիրքից։ Մի ուրիշ դիրքի վրայ բոէրներն յարձակում գործելով ի փախուստ դարձրին եօմանրիների մի զօրախումբ։

ԼՈՆԴՈՆ.—Առաւօտուայ լրագրները հաղորդում են, որ օտարերկրացիների դէմ գործուած ոճիրներին մասնակցելուն համար վերջերս պաշտօնանկ եղած պրինց Չուանին կայսրուհին վերստին կանչել է Սինանֆու։ Պաշտօնանկ եղած բոլոր պրինցներին նորից թոյլ է տրուած իրենց ունիկներն ստանալու։ Քաղաքացիական, ֆինանսների և մաքսային վարչութիւնների նախագահ են նշանակուած օտարերկրացիներին թշնամի մանջուրներ։

Օտարերկրեայ ներկայացուցիչները պահանջում են, որ իրենց ցոյց տրուին Կանիի ժարմինը և գլխատուած Նուէնսիէնի գլուխը։ Չինական զօրքերը մասնակցում են Պաօտինֆուի վերահսկողութեանը։

ՊՐԵՏՈՐԻԱ.—Կիտչեները մնում է հարաւային Աֆրիկայում գտնուած անգլիական զօրքերի հրամանատար։

ՉԱՆՔՀԱՅ.—Կայսերական հրամանով Լի-կունին և Չժանչժիդունը կոմիսար են նշանակուած հաշտութեան բանակցութիւնների համար Լի Հունգ Չանգի և Ցինի հետ միասին։

Խմբագիր-հրատարակիչ՝
ՍՊԱՆԴԱՐ ՍՊԱՆԴԱՐԵԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Լոյս տեսան եւ վաճառւում են

ԿԱՐԱՊԵՏ ԱՓԻՆԵԱՆԻ

1901 Թ.

ՊԸՏԻ ԵՒ ԾՈՑԻ (*Շիրակ*)

ՕՐԱՑՈՑՑՆԵՐԸ

Ծոցի օրացոյցը զարդարուած է Ներսէս V Կաթողիկոսի, Մ. Նալբանդեանի, Րաֆֆու և Ց. Այվազովսկու պատկերներով ունի բոլորովին նոր հետաքրքրական յաւելուած ամենաօգտակար տեղեկութիւններով, ընդարձակ բժշկարան, հարուստ երազահան և նոր զուարճալի վիճակարան։

—

Պատի օրացոյցի մէջ կան բալոյական խրատներ և ընտիր մտքեր, հայոց և եկեղեցական պատմութիւնից հատուածներ, զուարճալի պատմութիւններ, բոլորովին նոր ծիծաղաշարժ առակներ (մեծ մասամբ անտիպ), այլ և ժողովրդական առածներ, ժողովրդական երգեր, գիւղական լէյներ, ընտիր բանաստեղծութիւններ, զուարճալի հանելուկներ, չուտասելուկներ, բժշկական, արհեստագիտական և այլ օգտակար և հետաքրքրական տեղեկութիւններ։

Տախտակը չքեղ և ճաշակով պատրաստուած է յայտնի լիտոգրաֆիայում 15 գոյնով։

Ծանկացողները մանրամասն բովանդակութիւնը տպագրուած առանձին թերթով կարող են ստանալ ձրի։

Գները՝ ծոցինը—20 կ., պատինը—50 կ., գումարով գնողներին լինում է զիջում։

Դիմել՝ Александрополь, Карапету Аринянъ, կամ Alexandrople, Karapet Apinian (Caucase).

Ծանկացողները թող չտապեն, որ իւր ժամանակին կարողանանք պատուէրները ճշտութեամբ կատարել։ (453) 15 – 2

ԱՄԵՆԱՑԱՑՏԻ ԴՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԻ

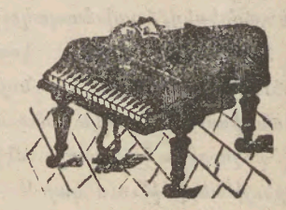

ՌՈՅԵԱԼՆԵՐ

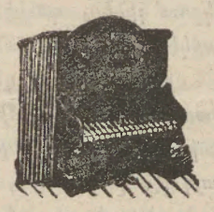

ԴԱՇՆԱՄՈՒՐՆԵՐ

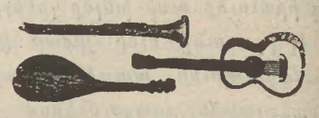

Փչհարմոնիումներ, ջութակներ, կիթառներ, ֆլէյտներ, կլարնետներ, նոտեր, լարեր և այլն և այլն.

Բոլոր տեսակ գործիքների համար պինը կարելի է վճարել մաս առ մաս։

ՊՐԷՅՍԿՈՒՐԱՆՏՆԵՐ

ՈՒՂԱՐԿՈՒՄ ԵՆ ԶՐԻ

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԻ ԵՒ ՆՈՏԵՐԻ ԿՈՂԱՍԵՑԱՆ ԿԵՆԴՐՈՆԱԿԱՆ

Դ Ե Պ Օ

Բ. Մ. ՄԻՐԻՄԱՆԵՑՆ

Музыкальное депо

Б. М. МИРИМАНЯНЪ

Тифлисъ, Дворцовая ул.

399) 36 –18

ԹԻՓԼԻՍԻ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

սրանով պատիւ ունի յայտարարելու ի գիտութիւն հասարակութեան, որ սոյն հոկտեմբերի 28-ին, օրուայ ժամը 1-ին, աճուրդ է նշանակուած կասլալով տալու Ալէքսանդրեան այգու մօտ գրաւնուած քաղաքապատկան խանութները։ Պայմաններին կարելի է տեղեկանալ քաղ. վարչութեան չորրորդ բաժանմունքում առ. ժամը 9 ից մինչև օրուայ ժամը 3-ը։

(456) 3—1

ԹԻՓԼԻՍԻ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՆԱՒԹԱՐԴԻՒՆԱԲՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ԼԻԱԶՈՐՆԵՐ

այսու յայտարարում են, որ երկրորդ 10 % վճարը, այն է իւրաքանչիւր բաժնետոմսին տասը րուբլի, ընդունում է

ԵՂԲ. ԾՈՎԵԱՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

առևտրական տունը մինչև հոկտեմբերի 27-ը ցերեկուանժամը 3-ը։ Բաժնետոմսերը վճարման անդորրագրերի հետ միասին պէտք է ներկայացնել ԷՆՓԻԱՃԵԱՆՑԻ վաճառատունը, Երևանեան հրապարակ, Գ. Յ. ՏԷՐ-ՅՈՎՍԷՓԵԱՆԻ մակագրութեան։

(455) 2—1.

Ա. ՓՐԻՓՈՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԸ

1900 թուի նոյեմբերի 1-ի տիրաժից պետական ապնուականութեան հողային բանկի խաղարկութեան գրաւաթղթերն ապահովացնելու համար վերցնում է մինչև ցոյը փոփոխութիւն

1 Ր. 60 Կ. ԱՄԵՆ ՄԷԿ ՏՈՄՍԻ ՀԱՄԱՐ

Բացի 15 կ. մարկայից, որ վերցնւում է ամէն մէկ անդորրագրից պահովացումն հեռագրով կամ վերադիր վճարով դրասենեակը չ

(452) *ընդունում։* 3 – 3

(М.) № 1. 10.